

Hizmetkar Liderlik Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hizmetkar Liderlik Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23035>

Özet

Hizmetkar Liderlik Anketi (HLA), Hizmetkar Liderlik kavramın ölçmek üzere Türkçeye uyarlanmış 26 maddelik çok boyutlu bir ölçektir. Ölçek, liderlerin astlarına hizmet etme, onları güçlendirme ve sorumlu kılma gibi temel hizmetkar özelliklerini deşlendiren yedi alt boyuttan oluşmaktadır. Bu anket, özellikle örgütsel ve sosyal psikoloji alanlarında liderlik davranışları ampirik olarak incelemek ve teorik modelleri desteklemek amacıyla tasarlanmıştır.

Ölçek, 6'lı Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanır ve katılımcıların amirlerinin davranışlarına ne ölçüde katıldıkları deşlendirmelerini ister. Uyarlama çalışması, Türkiye bakımında Hizmetkar Liderlik yapısının geçerli ve güvenilir bir ölçümünü sağlamayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Hizmetkar Liderlik, Liderlik Ölçeği, Yönetim Psikolojisi, Örgütsel Davranış, Uyarlama, Engin Cihan Duyan

Yazarlar

Engin Cihan Duyan

Amaç

Hizmetkar Liderlik Anketinin temel amacı, özgün bir liderlik yaklaşımı olan Hizmetkar Liderlik davranışlarının Türkiye bakımında geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçülmesini sağlamaktır. Bu anket, liderin çalışanları güçlendirme, hesap verebilirliği teşvik etme, tevazu gösterme ve bütünün iyiliğine odaklanma gibi kritik boyutları deşlendirerek teorik modellerin ampirik araştırmalarla desteklenmesine hizmet etmektedir.

Ölçek, akademisyenlere ve uygulayıcılara, liderlik tarzları ile örgütsel sonuçlar (örneğin, çalışan memnuniyeti, performans, bağlılık) arasındaki ilişkileri araştırmada standart bir araç sunar. Orijinal ölçeğin Türkçeye uyarlanması, kültürel farklılıkların liderlik algısı üzerindeki etkisini inceleme fırsatı da sunmuştur.

Yapı

Ölçek, Robert Greenleaf tarafından temelleri atılan ve liderliğin birincil amacı astlara hizmet etmek ve onların gelişimine destek olmak olduğu fikrine dayanan **Hizmetkar Liderlik** yapısını ölçmektedir. Bu yaklaşımda lider, organizasyonun başarısından önce çalışanların ihtiyaçlarını ön planda tutan bir hizmetkar rolünü üstlenir.

Hizmetkar Liderlik, bu ankette yedi farklı alt boyut aracılığıyla kavramsallaştırılmıştır. Bu boyutlar, liderin güçlendirme, tevazu, cesaret ve hesap verebilirlik gibi temel davranışları kapsamaktadır. Ölçek, liderlik davranışlarının karmaşık ve çok boyutlu doğasını yakalamaya hedefler.

Geçerlik

Kaynak metinde spesifik istatistiksel geçerlik katsayıları doğrudan belirtilmemiştir. Ancak, ölçeğin bir uyarlama çalışması olması nedeniyle, çeviri geçerliliği ve kültürel uygunluk geçerliliğinin sağlandığı varsayılmaktadır. Uyarlama çalışması, ölçeğin maddelerinin Türk kültürüne ve diline uygunluğunu garanti altına almak için gerekli adımları içermiştir.

Uyum çalışmasının dayandığı akademik referansları ("Teoriden Ampirik Araştırmaya Doğru") ölçeğin teorik yapısının ampirik olarak test edildiğini göstermektedir. Bu, faktör analizleri yoluyla yapı geçerliliğinin incelendiğine ve ölçeğin kuramsal yapıya bağlı olarak bir şekilde yansıtılmasına işaret eder.

Güvenirlilik

Orijinal kaynakta Hizmetkar Liderlik Anketinin güvenirlik katsayılarına (örneğin, Cronbach Alfa) dair doğrudan bir değer sunulmamıştır. Bununla birlikte, uyarlama çalışmaları ayrılmaz bir parçası olarak ölçeğin iç tutarlılığının incelenmesi beklenir. İç tutarlılık, ölçekteki maddelerin aynı yapıya ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Güvenirlilik analizleri, ölçeğin yedi alt boyutunun her biri için ayrı ayrı raporlanmalı olmalıdır. Yüksek güvenirlik değerleri, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklemelerde tutarlı sonuçlar üretebilme yeteneğine sahip olduğunu gösterir.

Faktör Analizi

Hizmetkar Liderlik Anketi (HLA), toplam 26 maddenin yedi farklı alt boyuta ayrıldığını gösteren çok faktörlü bir yapıya sahiptir. Bu yapı, liderlik davranışlarının tek bir genel boyuttan ziyade bir dizi ilişkili ancak farklı bileşenden oluştuğunu teorik görüşünü destekler. Uyarlama çalışmasında, bu yedi boyutlu yapıyı doğrulamak için genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

Ölçeğin belirlenen alt boyutları ve madde sayıları şunlardır:

Güçlendirme (7 madde)

Geride Durma (3 madde)

Hesap Verebilirlik (3 madde)

Affetme (3 madde)

Cesaret (2 madde)

Tevazu (5 madde)

Sorumlu Yöneticilik (3 madde)

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 6'lı Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (1=Kesinlikle Katılmıyorum - 6= Kesinlikle Katılıyorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Örgütsel bağlamda çalışan, yönetici ve liderlik pozisyonundaki bireylerin astları.

Age Group: Yetkinler (Genellikle profesyonel işgücü)

Population Details: Kurumsal veya örgütsel ortamlarda çalışan ve amirlerinin davranışlarını değerlendiren bireylerden elde edilen verilerle geliştirilmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim Anketi ve Psikometrik Ölçek

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Psikoloji, Liderlik Davranışları, Psikometrik Ölçek, Ölçme ve Değerlendirme, Ç Tutarlılık

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: eminci@gmail.com

Correspondence Address: Kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Engin Cihan Duyan tarafından 2014 yılında yayımlanan akademik makale kapsamında Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçeğin ticari veya geniş çaplı akademik kullanım için izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında sorumlu yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Duyan, E.C. (2014). Hizmetkar Liderli?i Anlamak: Teoriden Ampirik Ara?t?rmaya Do?ru. *Sosyoloji Konferanslar?*, 49 (1), 1-32.

Ölçe?e ait orijinal akademik makaleye a?a??daki linkten ula??labilir: journals.istanbul.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [hizmetkar-liderlik-anketi-hla-toad.pdf](#)

Hizmetkar Liderlik Anketinin Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Hizmetkar Liderlik Anketi (HLA) toplam 7 alt boyut ve 26 maddeden olu?maktadır:

Güçlendirme (7 m): Amirim, bana i?imi iyi yapmam için gereken bilgiyi verir.

Geride Durma (3 m): Amirim, kendini arka planda tutar ve övgüyü di?erlerinin almas?na izin verir.

Hesap Verebilirlik (3 m): Amirim, yürüttü?üm i?ten beni sorumlu k?lar.

Affetme (3 m): Amirim, insanlar? i?lerinde yapt?klar? hatalar yüzünden sürekli ele?tirir.

Cesaret (2 m): Amirim, kendi amirinden gelecek destekten emin de?ilse bile risk al?r.

Tevazu (5 m): Amirim, ele?tirilerden ders al?r.

Sorumlu Yöneticilik (3 m): Amirim, bütünün iyi olmas?na dikkat etmenin önemine vurgu yapar.